

Hartsø Digelag/Miljø og Vandløbsvæsenet
Hagensig 7, Kegnæs
6470 Sydals

Tilladelse til kystbeskyttelse på matrikelnummer 93, Sønderby, Kegnæs

Sønderborg Kommune meddeler tilladelse til at anlægge kystbeskyttelse på matrikelnummer 93, Sønderby, Kegnæs i Sønderborg Kommune. Tilladelsen er givet på de vilkår, som fremgår nedenfor.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen. Afgørelse efter miljøvurderingsloven er truffet i en selvstændig sag (26/18184).

Sønderborg Kommune vurderer, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Sønderborg Kommune vurderer, at der ikke skal udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering for projektet.

Sønderborg Kommune vurderer, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering (VVM) for projektet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet den 15. september 2026. Se klagevejledningen i bilag 1.

By og Landskab

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00

E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk

18-08-2026
25/3480
KS: Irto

Figur 1. Oversigtskort med placering af Hartsø dige (blå linje) og projektområdet (rød firkant)

Lovgrundlag

Tilladelsen meddeles efter § 3 stk. 1 i kystbeskyttelsesloven¹.

Tilladelsen skal, hvor det er aktuelt, omfatte og erstatte dispensationer og tilladelser fra følgende lovgivninger: Naturbeskyttelsesloven² (§§ 3, 8, 15-19 og 50 a), skovloven³ (§ 28), jagt- og vildtforvaltningsloven⁴ (§ 33, stk. 5) samt vandløbsloven⁵.

Projektet gennemføres inden for strandbeskyttelseslinjen, hvor der efter naturbeskyttelseslovens § 15 stk. 1, er forbud mod tilstandsændringer. Denne lovgivning er inkluderet i tilladelsen.

Projektet gennemføres uden for områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens §§ 3, 8, 16-19 og 50 a, skovlovens § 28 og jagt og vildtforvaltningslovens § 33, stk. 5. Kystbeskyttelses anlægget har heller ikke indflydelse på det nærliggende vandløb. Disse lovgivninger er derfor ikke inkluderet i denne tilladelse.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 245 af 28. februar 2025 om kystbeskyttelse m.v.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse

³ Lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023 om skove

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 639 af 26. maj 2023 om jagt og vildtforvaltning

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om lov om vandløb

Sønderborg Kommune har vurderet, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder, bilag IV art eller danske rødlistearter i forhold til kysthabitatbekendtgørelsen⁶. Se afsnittet "*Begrundelse for ikke at kræve en habitatkonsekvensvurdering*".

Vilkår

Tilladelsen til projektet gives på følgende vilkår:

1. Etablering, udformning og drift af anlægget skal ske i overensstemmelse med ansøgningen (vedlagt i bilag 3), samt vilkår i denne tilladelse.
2. Det godkendte anlæg må ikke udvides eller ændres uden Sønderborg Kommunes tilladelse.
3. Anlæggets ejer forpligter sig til løbende at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand.
4. Tilladelsen bortfalder, hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet inden for 3 år efter udstedelsen.
5. Sønderborg Kommune kan kræve anlægget eller dele heraf fjernet for ejers regning, hvis:
 - anlægget ikke bliver løbende vedligeholdt,
 - vilkår for tilladelsen ikke bliver opfyldt eller overholdt,
 - anlægget forårsager uforudsete, skadelige virkninger, eller
 - anlægget ikke længere beskytter de interesser, som er grundlag for tilladelsen.

Hvis anlægget fjernes, skal området bringes i en stand så tæt som muligt på de forhold, som eksisterede inden anlægget blev etableret. Sønderborg Kommune (kystteam@sonderborg.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter, at anlægget er permanent fjernet.

6. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal der indsendes en færdigmelding til Sønderborg Kommune (kystteam@sonderborg.dk). Færdigmeldingen skal bekræfte, at anlægget er opført i overensstemmelse med tilladelsen.

⁶ Bekendtgørelse nr. 654 af 19. maj 2020 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet

Øvrige forhold

Kommunen skal gøre opmærksom på følgende forhold:

- Tilladelsen fortabes, hvis de fastsatte vilkår ikke bliver opfyldt.
- Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligten til at indhente de tilladelser og godkendelser i forhold til anden lovgivning, der er nødvendige for gennemførelse af projektet.
- Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et opstået civilretligt ansvar i forbindelse med anlæggets etablering eller tilstedeværelse.
- Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.
- Hvis der under anlægningsarbejdet bliver fundet kulturhistoriske spor eller elementer, skal arbejdet stoppes. Ejer skal anmelde eventuelle fund til Sønderjyllands Museum, jf. museumslovens §29.

Begrundelse for tilladelsen

Ifølge kystbeskyttelseslovens § 1 er formålet med kystbeskyttelse at beskytte mennesker og ejendom ved at reducere risikoen for oversvømmelser eller erosion fra havet. Når Sønderborg Kommune giver en tilladelse, skal vi varetage formålet ved en afvejning af følgende hensyn:

- 1) Behovet for kystbeskyttelse
- 2) Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1a
- 3) Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet
- 4) Rekreativ udnyttelse af kysten
- 5) Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten
- 6) Andre forhold

Sønderborg Kommune har foretaget en afvejning af de relevante hensyn for og imod projektet. Sønderborg kommune har i sin afgørelse især lagt vægt på hensyn 1 og 3. Vurderingen af de enkelte hensyn uddybes i de følgende afsnit.

Ved en samlet afvejning af hensynene i kystbeskyttelsesloven, finder Sønderborg Kommune, at der kan gives tilladelse til at etablere den ansøgte kystbeskyttelse.

Hensyn 1 - Behovet for kystbeskyttelse

Formålet med at etablere kystbeskyttelse er, ifølge § 1 i kystbeskyttelsesloven, at reducere en risiko ved erosion eller oversvømmelse. Risikoen skal ses som kombinationen af den sårbarhed, der ønskes beskyttet og den konkrete fare for erosion/oversvømmelse.

Faren i denne sag relaterer sig til oversvømmelse, da området ligger kystnært og er lavtliggende. Sårbarheden relaterer sig til både helårshuse, sommerhuse, campingplads, landbrugsjord, infrastruktur og Hartsø naturområde.

Området blev meget hårdt ramt under stormfloden i 1872, hvorefter det eksisterende Hartsø dige blev opført. Der har sidenhen været flere højvandshændelser og stormfloder, hvoraf de største var i 1904, 1954, 1979, 1995, 2006 og 2023. Ved den seneste stormflod i oktober 2023 blev en del af diget ødelagt og det er denne del som ansøger nu søger om at genopføre (se placeringen af projektområdet i figur 1).

Sønderborg Kommune vurderer på den baggrund, at der er behov for at få kystbeskyttelse i projektområdet.

Hensyn 2 - Økonomiske hensyn ved projekter omfattet af kapitel 1a

Projektet er ikke omfattet af kapitel 1a, hvorfor dette hensyn ikke skal indgå i afvejningen.

Ved enkeltansøgninger er det lodsejerne selv, der vurderer om etablerings- og vedligeholdelsesomkostninger til kystbeskyttelse står mål med værdien af det, der skal beskyttes.

Hensyn 3 - Kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og natur- og miljømæssige kvalitet

Projektet er dimensioneret til at beskytte ejendommen mod oversvømmelse fra havet ved en 100-års hændelse de næste 30 år.

En 100-årshændelse baseret på højvandsstatistikken fra Fynshav er 1,94 m. Der kan forventes en havspejlsstigning på ca. 0,23 m over de næste 30 år (middel klimascenarie). Der er derudover indregnet et bølgetillæg på 1,3 m. Det giver en samlet dimensionsgivende højde på 3,5 m (1,94 m + 0,23 m + 1,3 m), som er den højdekote det nye dige anlægges i.

Sønderborg Kommune vurderer, at projektet vil reducere risikoen for oversvømmelse indenfor projektets levetid. Sønderborg Kommune bemærker dog, at de omgivende digestrækninger, som det nye dige skal kobles sammen med, er lavere end kote 3,5 m. Det betyder at det nye dige ikke giver en beskyttelse til en 100-års hændelse om 30 år medmindre resten af diget hæves. Dette vil kræve en ny tilladelse efter kystbeskyttelsesloven.

Diget opføres med en kerne af sand og en kappe af ler med en tykkelse på min. 0,5 m. Efterfølgende tilsås diget med græs, så det opnår en robust og holdbar overflade. Sønderborg Kommune vurderer at digets opbygning følger Kystdirektoratets (KDI) anbefalinger. Hældningen på digets forskråning bliver 1:4,5. Hældningen på bagskråningen bliver de fleste steder 1:2. Sønderborg Kommune vurderer, at fordi diget ligger så kystnært ville en lavere hældning på forskråningen have været fordelagtigt. Hældningen på bagskråningen er også stejlere end hvad KDI anbefaler. Men kommunen er bevidst om, at der begrænset med plads i projektområdet og at digestrækningen skal indpasses med det omkringliggende dige som det skal tilkobles. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at digets dimensioner er acceptable i forhold til det konkrete projekt.

Kystbeskyttelsesforanstaltningens natur- og miljømæssige kvalitet er en vurdering af projektets indvirkning på blandt andet kystlandskabet og naturens frie udfoldelse. Digestrækningen opføres hvor der tidligere har været et dige i mange år, og det kobles sammen med det eksisterende dige i begge ender. Sønderborg Kommune vurderer at diget ikke vil påvirke den naturlige kystdynamik og heller ikke vil have en negativ indvirkning på nabostrækninger.

Hensyn 4 - Rekreativ udnyttelse af kysten

Hensynet til den rekreative udnyttelse af kysten vedrører navnlig mulighederne for at etablere eller bevare strandarealer. Projektet ligger ud til en strand, som benyttes af områdets beboere og sommerhusgæster og derfor har en rekreativ værdi. Projektet omhandler genopførelse af en digestrækning på samme placering som der tidligere har været dige. Projektet vil derfor ikke ændrer på strandarealet. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at projektet ikke vil ændre på mulighederne for rekreativ udnyttelse af stranden.

Hensyn 5 - Sikring af den eksisterende adgang til og langs kysten

Dette hensyn vedrører sikring af offentlighedens adgang til og langs kysten, som er en lovbestemt ret fastsat i naturbeskyttelsesloven (§ 22). Projektet omhandler genopførelse af en digestrækning som har været der i mange år. Der ændres ikke ved den eksisterende adgang til og langs kysten i forbindelse med projektet.

Hensyn 6 - Andre forhold

Inkluderet lovgivning

Projektet er omfattet af § 15 i naturbeskyttelsesloven. Det følger af lovbemærkninger til ændring af kystbeskyttelsesloven, at en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven også skal rumme de hensyn, som de inkluderede regler varetager.

Strandbeskyttelseslinjen

Projektet ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen (§ 15 i naturbeskyttelsesloven). Formålet med strandbeskyttelsen er at bevare de åbne kyster og de landskabelige, naturmæssige og rekreative værdier, der er knyttet til kysterne.

Da der har været et dige i området i mange år, vurderer Sønderborg Kommune, at projektet kommer til at falde naturligt ind i omgivelserne og derfor ikke strider mod hensynet til strandbeskyttelsen.

Begrundelse for ikke at kræve en habitatkonsekvensvurdering

Projektet er omfattet af bestemmelserne i kysthabitatbekendtgørelsen, og Sønderborg Kommune skal derfor vurdere om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre projekter og planer kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område) væsentligt (jf. § 3 i kysthabitatbekendtgørelsen). Dette gælder også, selvom projektet finder sted uden for Natura 2000-områder, da det kan have betydning ind i et Natura 2000-område.

Sønderborg Kommune skal samtidig vurdere projektets virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (jf. § 7 i kysthabitatbekendtgørelsen). Dette gælder uanset om arterne befinder sig udenfor et Natura 2000-område.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder)

Projektområdet ligger i umiddelbar tilknytning til internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder), dvs. habitatområder, fuglebeskyttelsesområder eller Ramsar områder.

Nærmeste Natura 2000-område er habitatområdet "Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als nr. H173" og fuglebeskyttelsesområdet "Flensborg Fjord og Nybøl Nor F64". Der er ca. 8 m til habitatområdet og ca. 200 m til fuglebeskyttelsesområdet (se figur 2). Habitatområdet er udpeget på grund af naturtyperne bugt, rev og sandbanke og arten marsvin. Fuglebeskyttelsesområdet er udpeget på grund af arterne edderfugl og hvinand.

Figur 2. Natura 2000-områder (grøn er habitatområdet og lilla er fuglebeskyttelsesområdet). Projektområdet er markeret med rød polygon.

Projektet medfører ingen udledning ud i havet eller anden form for påvirkning af de arter og naturtyper på områdernes udpegningsgrundlag. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at det ansøgte i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke de udpegede arter eller naturtyper i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Bilag IV arter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde, ynglested eller sporadisk levested i eller omkring projektområdet. Ifølge habitatdirektivet må yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er ikke registeret bilag IV-arter indenfor eller i umiddelbar nærhed af projektområdet. Der er dog nogle registreringer af beskyttede arter i større afstand fra projektområdet (inden for 1 km). Der er registreret flere flagermusarter ca. 500 m nord og ca. 700 m øst for projektområdet. I projektområdet er der nogle fyrretræer, som muligvis skal fældes i forbindelse med projektet. Sønderborg Kommune vurderer at disse ikke er egnede som levested for flagermus. Derudover er der registeret markfirben ca. 740 m mod sydøst og ca. 730 m mod nordvest. Det eksisterende dige i projektområdet er meget ødelagt, og der er ikke sydvendte skråninger, som er velegnede for markfirben. Sønderborg Kommune har været i projektområdet ad to omgange (juni 2025 og maj 2026) for at kigge på beskyttet natur, og ved de lejligheder blev der ikke observeret markfirben eller andre Bilag IV arter.

Naturstyrelsen har i et høringssvar gjort opmærksom på, at der gennem en årrække med jævne mellemrum er set bilag IV-arten odder ved havudløbet fra Hartsø. Havudløbet ligger mere ned 380 m fra det konkrete projektområde. Anlægsarbejdet og projektet har en karakter, hvor det er Sønderborg Kommunes vurdering at det ikke vil påvirke ud helt hen til havudløbet. Det er derfor Sønderborg Kommunes vurdering at projektet ikke vil påvirke odder ved udløbet.

På denne baggrund vurderer Sønderborg Kommune, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af levesteder og bestande af bilag IV arter.

Samlet vurdering

Sønderborg Kommune har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området eller bilag IV arter. Det er derfor Sønderborg Kommunes vurdering, at der ikke skal udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering af projektet.

Begrundelse for ikke at kræve en miljøkonsekvensrapport

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af en VVM-screening, at etablering af kystbeskyttelsen på matr. 93, Sønderby, Kegnæs i Sønderborg Kommune ikke er VVM-pligtigt, jf. Miljøvurderingslovens § 21. Afgørelse efter miljøvurderingsloven er truffet i en selvstændig sag (26/18184).

Projektbeskrivelse

Hartsø dige blev etableret efter stormfloden i 1872. Under stormfloden i okt. 2023 blev en delstrækning af diget ødelagt. Projektet omhandler genopførelse af denne strækning af diget. Det nye diges opbygning og dimensioner er ændret ift. det eksisterende dige på strækningen, hvorfor projektet kræver en ny tilladelse.

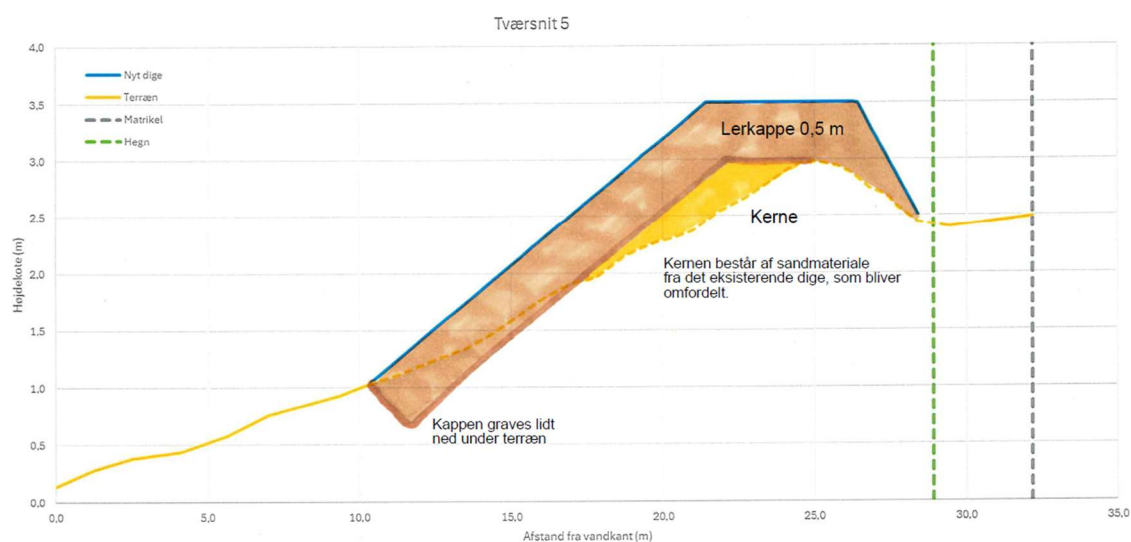
Digestrækningen har en længde på 102 m og får en bredde på 18 m og en topkote på 3,5 m (figur 3). Diget skal kobles sammen med det eksisterende dige i hver ende. Hældningen på forskråningen af diget bliver 1:4,5. Bredden af digekronen vil variere mellem 4-6 m og hældningen på bagskråningen vil variere mellem 1:2 og 1:4. Årsagen til at disse parametre varierer er for at indpasse diget med det omgivende terræn.

Diget opbygges med en kerne af sand og en 0,5 m tyk kappe af ler. Til digets kerne benyttes sandmateriale fra det eksisterende ødelagte dige (figur 4). Der skal tilkøres ca. 1.000 m³ ler til projektet. Efter etablering bliver diget tilsået med en digegræsblanding, og græsset vil blive slået et par gange om året.

Anlægsarbejdet forventes udført i efteråret 2026, med opstart 1. sep. eller 1. okt. og forventes at vare én måned.

Figur 3. Projektområdet og placering af det nye dige. Den gule firkant viser placeringen af digets forskråning, den blå firkant viser digets krone (top) og den orange firkant viser digets bagskråning. De blå krydser viser hvor der lavet opmålinger med GPS. Tværsnittet i figur 4 er placeret ved "TV5".

Figur 4. Tværsnit (TV5) gennem diget som viser digets opbygning. Tværsnittets placering ses på figur 3.

Sagsgennemgang

Sønderborg Kommune har sendt ansøgningen i høring og til orientering til nabo (matr. 100a, Sønderby, Kegnæs), Miljøstyrelsen, Kystdirektoratet, Sønderborg Forsyning, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Sommerhusejernes Landsforening, EjendomDanmark og Geodatastyrelsen.

Der kom to høringssvar; fra Sonfor og fra Kystdirektoratet (KDI). Sonfor skrev at de ikke har bemærkninger til projektet. Høringssvaret fra KDI blev sendt i partshøring hos ansøgerne.

Det fulde høringssvar fra KDI findes i bilag 2, men i det næste vil hovedpunkterne blive omtalt. KDI skriver, at de anser en genopbygning af diget for relevant, da det vil reducere risikoen for oversvømmelse. Men KDI bemærker, at hældningerne på digets skråninger er for stejle i forhold til KDIs anbefalinger for et havdige. KDI anbefaler en hældning på forskråning mellem 1:5 og 1:10 og en hældning på bagskråning på 1:3. Hartsø digelag har overvejet KDIs bemærkning om hældningerne, men har besluttet at fastholde de ansøgte hældninger, da det passer bedst ind med det omgivende dige som digestrækningen skal tilkobles.

KDI anbefaler derudover i deres høringssvar at anvende en længere levetid for projektet end 30 år, og at dimensionere diget efter en 100-årshændelse for Sønderborg Havn i stedet for Fynshav, da KDI forventer at Sønderborg målestation bedre afspejler de lokale opstuvningsforhold. Hartsø digelag har også overvejet denne bemærkning, men har besluttet at fastholde den ansøgte kronekote på 3,5 m. Digelaget har vurderet, at det giver dem en tilstrækkelig beskyttelse, og at en højde på 3,5 m er det som giver mening i forhold til omgivelserne, den begrænsede plads samt det resterende dige.

Udkast til tilladelsen har været i partshøring ved ansøger (digelagets bestyrelse), nabo (matr. 100a, Sønderby, Kegnæs – også medlem af digelaget) og alle digelagets øvrige medlemmer. Ansøger havde ingen bemærkninger til udkastet. Fra digelagets medlemmer er der kommet et høringssvar fra Naturstyrelsen (som lodsejer og medlem).

Naturstyrelsen Sønderjylland har følgende bemærkninger til det fremsendte. Sønderborg Kommunes kommentarer er angivet i kursiv efter hvert punkt:

1. Såfremt anlægsarbejdet fordrer adgang via Naturstyrelsens arealer skal der på forhånd søges om særskilt tilladelse hos Naturstyrelsen Sønderjylland.

Sønderborg Kommune: Digelagets bestyrelse har planlagt en kørevej til projektområdet som ikke går over Naturstyrelsens arealer.

2. Det bemærkes, at bagvedliggende naturarealer anvendes som en af begrundelserne for beskyttelsen mod indtrængning af saltvand. Naturstyrelsen arbejder for en mere vild natur. Det omfatter bl.a. naturlige dynamikker langs kysten. Ved Hartsø er der igangsat en proces, hvor Naturstyrelsen undersøger muligheden for et Klima-Lavbundsprojekt. I den forbindelse kan det komme på tale at undersøge et scenarie, hvor de ferske arealer føres tilbage til naturtyperne saltvandslagune og strandeng. Med det in mente er der på nuværende tidspunkt ikke klarhed over om Naturstyrelsen som lodsejer ved Hartsø har en særskilte interesse i bevarelse af kystdiget.

Sønderborg Kommune: Kommunen har talt telefonisk med Naturstyrelsen ang. denne kommentar. Naturstyrelsen har bekræftet at de ikke er imod tilladelsen til det konkrete projekt.

3. I vurderingerne af naturarealer fremgår en vurdering i forhold til markfirben. Naturstyrelsen gør opmærksom på at der gennem en årrække med jævne mellemrum er set bilag IV arten odde ved havudløbet fra Hartsø.

Sønderborg Kommune: Observationen af odde er tilføjet til teksten i tilladelsen og VVM-skemaet.

Høringssvaret er sendt i partshøring ved digelagets bestyrelse. Bestyrelsen har taget kommentarerne til efterretning.

Klage og søgsmål

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet i 4 uger fra offentliggørelsen. I vedlagte klagevejledning fremgår det, hvordan der kan klages.

Klagen skal være modtaget senest den **15. september 2026**. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. §18 b i kystbeskyttelsesloven.

Offentliggørelse

Afgørelsen bliver offentliggjort i 4 uger fra dags dato på kommunens hjemmeside www.sonderborgkommune.dk under "Høringer og afgørelser".

Venlig hilsen

Kystteamet
By & Landskab
Sønderborg Kommune

Anne Lausten Hansen
Telefon: 2790 6902
E-mail: auha@sonderborg.dk

Bilag:

Bilag 1: Klagevejledning
Bilag 2: Høringssvar fra Kystdirektoratet
Bilag 3: Ansøgning om tilladelse til kystbeskyttelse, inkl. VVM-ansøgning

Kopi sendt til: nabo (matr. 100a, Sønderby, Kegnæs), Hartsø digelags medlemmer, Sønderborg Forsyning A/S, Miljøstyrelsen, Kystdirektoratet, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Sommerhusejernes Landsforening, Ejendomsforeningen Danmark og Geodatastyrelsen

Bilag 1 - Klagevejledning

Dette dokument indeholder følgende afgørelser:

- Afgørelse om at give tilladelse til projektet
- Afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet

For afgørelserne gælder følgende:

- Afgørelsen kan alene påklages i forhold til retlige spørgsmål
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag
- Afgørelsen kan påklages af:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser,
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, og
 - 9) Miljøministeren og andre offentlige myndigheder
- Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

- Hvis der bliver klaget rettidigt til Miljø- og Fødevarestyrelsen, har klagen opsættende virkning, medmindre myndigheden meddeler andet.
- Denne tilladelse forudsætter, at der ikke skal foretages en miljøkonsekvensrapport, jf. VVM-afgørelsen. Såfremt der bliver klaget rettidigt i forbindelse med VVM-afgørelsen, har klagen også opsættende virkning på denne tilladelse.
- Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Der er særlige betingelser for at blive fritaget, som du kan læse mere om [her](#).

Anne Lausten Hansen

Fra: Morten Uldal Hansen <mouha@kyst.dk>
Sendt: 25. juni 2026 10:10
Til: Anne Lausten Hansen
Emne: Sv: Høring og orientering om ansøgning om kystbeskyttelse ved Østerbyvej 49A, 6470 Sydals (MST Id nr.: 15040559)
Vedhæftede filer: Signature-20260625081128.txt
Kategorier: Afsendt til journalisering

Du får ikke ofte mails fra mouha@kyst.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Til Sønderborg Kommune

Kystdirektoratet har modtaget høring af ansøgning om kystbeskyttelse i form af dige på Østerbyvej 49A, 6470 Sydals.

Kystdirektoratet afgiver høringssvar efter miljøvurderingslovens § 35, stk. 3. (lbk. nr. 4 af 3. januar 2023).

Opsummering

Projektet omhandler genopbygning af et eksisterende dige med kronekote 3,5 m for at beskytte området mod en 100-års stormflodshændelse. Området er lavtliggende og rummer betydelige værdier, og har historisk været ramt af flere stormfloder, hvoraf det seneste var i 2023.

Kystdirektoratet vurderer, at genopbygningen er relevant og vil reducere oversvømmelsesrisikoen, men bemærker, at de foreslåede skråningshældninger flere steder er stejlere end Kystdirektoratets anbefalinger (1:5–1:10 mod havet og maks. 1:3 på bagsiden). Det anbefales at overveje en længere levetid end 30 år, samt at dimensionere efter 100-års hændelsen fra Sønderborg Havn (221 cm), da denne målestation forventes bedre at afspejle de lokale opstuvningsforhold.

Der kræves ikke særskilt dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, men kommunen skal i sin afgørelse vurdere projektets landskabelige og naturmæssige påvirkning.

Ansøgningsmateriale og eksisterende forhold

Høringsmaterialet består af ansøgningsskema med bilag, VVM screeningsskema og Høringsbrev.

Der er ansøgt om at genopbygge et dige.

Diget genopbygges med en kronekote på 3,5 m, hældningen på for skråningen bliver 1:4,5 på bagskråningen varierer den mellem 1:2 og 1:4.

Diget skal kunne beskytte mod en 100 års hændelser, levetiden på anlægget er sat til 30 år.

Projektstrækningen kan karakteriseres ved, at der i forvejen ligger et dige. Der er tidligere blevet givet tilladelse til etablering af dige i 2008 (07/00472).

Risiko i forbindelse med oversvømmelse

Formålet med at etablere kystbeskyttelse er, ifølge § 1 i kystbeskyttelsesloven, at reducere en risiko ved erosion eller oversvømmelse. Risikoen ved erosion/oversvømmelse skal ses som kombinationen af den sårbarhed, der ønskes beskyttet og den konkrete fare for erosion/oversvømmelse.

I forhold til faren for oversvømmelse oplyser ansøger, at området blev meget hårdt ramt under stormfloden i 1872, hvorefter det eksisterende Hartsø dige blev opført. Der har sidenhen været flere højvandshændelser og stormfloder, hvoraf de største var i 1904, 1954, 1995, 2006 og 2023

I forhold til sårbarhed oplyser ansøger området er lavtliggende, og der ligger mange værdier i risiko for oversvømmelse, såsom helårshuse, sommerhuse, campingplads, landbrugsjord, infrastruktur og Hartsø naturområde.

Kystdirektoratet vurderer, at den beregnede fare reduceres ved genopbygning af diget og vil beskytte til en 100-årshændelse om 30 år.

Vurdering af den ansøgte løsning

Kystdirektoratet vurderer konkret, at genopbygning af diget er fornuftig, da det vil reducere oversvømmelsesfaren på strækningen.

Kystdirektoratet gør opmærksom på, at den valgte løsning flere steder har hældninger som er stejlere, end hvad vi anbefaler. Kystdirektoratet anbefaler, at skråningen på et havdige ligger mellem 1:5 – 1:10, for at bølgeenergien fordeles ud på et større areal.

Bagskråningen anbefales ikke at være stejler end 1:3, da det kan gøre den svær at vedligeholde med maskiner. Kystdirektoratet bemærker, at levetiden på anlægget er angivet til 30 år, hvilket er kortere end de 50 år, der normalt anbefales for denne type kystbeskyttelse. Det bør derfor overvejes at dimensionere diget efter en 100-års hændelse baseret på måleren i Sønderborg Havn (221 cm). Denne målestation ligger geografisk tættere på projektområdet end Fynshav Havn, og der kan forventes en tilsvarende opstuvningseffekt i projektområdet som ved Sønderborg Havn. Sikringsniveauet er under forudsætning af, at den resterende del af diget har samme dige styrke.

Projekter inden for strandbeskyttet areal

Der skal ikke ansøges om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til kystbeskyttelsesforanstaltninger, idet hensynet til strandbeskyttelsen skal inkluderes i en eventuel tilladelse efter kystbeskyttelsesloven, jf. lovens § 3 a.

Kystdirektoratet har ikke forholdt sig til anden lovgivning, som kan inkluderes.

Anlæg, der ikke er kystbeskyttelse, forudsætter som udgangspunkt en dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 65, b, stk. 1 (lbk. nr. 927 af 28. juni 2024).

For så vidt angår strandbeskyttelseslinjen (naturbeskyttelseslovens § 15) bemærker Kystdirektoratet, at den tilladelsesgivende myndighed for et kystbeskyttelsesanlæg i forbindelse med afgørelsen bør inddrage anlæggets naturmæssige og landskabelige påvirkning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der bør således ske en afvejning af behovet for kystbeskyttelse med den ansøgte metode i forhold til det landskab, som anlægget placeres i. En tilsvarende vurdering kan lægges over anlæggets naturmæssige påvirkning. I forhold til detaljeringsgraden af en sådan vurdering, administrerer Kystdirektoratet formodentligt strandbeskyttelseslinjen på et niveau, der svarer til de fleste kommuners landzoneadministration.

Øvrige bemærkninger

Såfremt Hartsø Digelag er oprettet som et tidligere kommunalt fællesprojekt, gør vi opmærksom på en nyere afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvor der skelnes imellem, om det er et projekt med fuld enighed og samtykke, eller en ændring af et eksisterende kapitel 1a-projekt efter kystbeskyttelsesloven.

- <https://mfkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/fefa9b5b-a940-4287-a5ee-5d1f1cbcbcf8>

Med venlig hilsen

Morten Uldal Hansen
AC-tekniker I Kystteknik
+45 23 11 22 93 | mouha@kyst.dk

Miljø- og Ligestillingsministeriet | Kystdirektoratet
Kystdirektoratet | Højbovej 1 | 7620 Lemvig | Tlf. +45 99 63 63 63 | kdi@kyst.dk | www.kyst.dk

Se Kystdirektoratets kortlægning af risiko for oversvømmelse og erosion frem til 2120.

[Sådan håndterer Miljøstyrelsen dine personoplysninger.](#)

Til: Hovedpostkasse (mst@mst.dk), Kystdirektoratet (KDI) (kdi@kyst.dk), projekt@sonfor.dk (projekt@sonfor.dk), Hovedforeningen Dansk Ornitologisk Forening (dof@dof.dk), Dansk Ornitologisk Forening, Sønderborg, (soenderborg@dof.dk), Friluftsrådet (fr@friluftsradet.dk), soenderjylland@friluftsradet.dk (soenderjylland@friluftsradet.dk), Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk), soenderborg@dn.dk (soenderborg@dn.dk), sekretariat@sommerhusejerne.dk (sekretariat@sommerhusejerne.dk), info@ejd.dk (info@ejd.dk), GST - Geodatastyrelsens hovedpostkasse (GST@gst.dk)

Fra: Anne Lausten Hansen (auha@sonderborg.dk)

Titel: Høring og orientering om ansøgning om kystbeskyttelse ved Østerbyvej 49A, 6470 Sydals

Sendt: 04-06-2026 11:08

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Sønderborg Kommune har modtaget ansøgning om etablering af kystbeskyttelse ved Østerbyvej 49A, 6470 Sydals, matr. 93 Sønderby, Kegnæs. Projektet omhandler genopførsel af en digestrækning, hvor materialer og dimensioner ændres.

Ansøgningen sendes hermed i 4 ugers høring. Høringssvar skal være fremsendt senest den 2. juli 2026.

Venlig Hilsen

Sønderborg Kommune
By og Landskab - Kystteamet

Anne Lausten Hansen
Naturgeograf og hydrogeolog
M 27 90 69 02
auha@sonderborg.dk
www.sonderborgkommune.dk

Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

Vi behandler dine personoplysninger efter reglerne for databeskyttelse. Læs mere [her](#).

Ansøgning om kystbeskyttelse

1 Ansøger

CVR nr. 43554859
Hartsø Digelag/Miljø og Vandløbsvæsenet
Hagensig 7
6470 Sydals

[Er ansøger ejer af ejendommen, hvor kystbeskyttelsen placeres?] [Ja](#)

[Er der behov for samtykkeerklæring?] [Nej](#)

2 Eventuel repræsentant for ansøger

[Ikke aktuelt.](#)

3 Hvad søger der beskyttelse imod?

[Der søges om beskyttelse imod oversvømmelse fra havet.](#)

4 Hvorfor er kystbeskyttelse nødvendigt?

[Hvilke værdier ønskes beskyttet?]

[Området er lavtliggende og der ligger mange værdier i risiko for oversvømmelse, såsom helårshuse, sommerhuse, campingplads, landbrugsjord, infrastruktur og Hartsø naturområde.](#)

[Beskrive hyppighed og omfang af tidligere hændelser]

[Området blev meget hårdt ramt under stormfloden i 1872, hvorefter det eksisterende Hartsø dige blev opført. Der har sidenhen været flere højvandshændelser og stormfloder, hvoraf de største var i 1904, 1954, 1979, 1995, 2006 og 2023.](#)

[Ved den seneste stormflod i oktober 2023 blev en del af diget ødelagt og det er denne del som vi nu søger om at genopføre.](#)

5 Beskrivelse af eksisterende og/eller godkendt forhold

[Findes der eksisterende kystbeskyttelse på ejendommen?] [Ja](#)

[Hvilken type anlæg?] [Hartsø Digelag har to eksisterende diger på hhv. matr. 93 Sønderby, Kegnæs og 88, Hjortholm Kegnæs. På dele af diget på matr. 93 er der godkendt en stensætning.](#)

[Denne ansøgning omhandler kun diget på matr. 93.](#)

[Hvornår er det etableret?] [Diget er etableret efter stormfloden i 1872. En del af digestrækningen er først etableret i 2008 \(tilladelse meddelt af KDI den 21. januar 2008, sag 07/00472\).](#)

6 Projektet

6.1 Beskrivelse af projektet

[Ansøgning omhandler genopførsel af en strækning på 102 m af et eksisterende dige, som blev ødelagt under stormfloden i oktober 2023. Digestrækningen ønskes opført med ændrede dimensioner og materialer i forhold til det tidligere dige på den pågældende strækning.](#)

6.2 Placering af projektet

[Hvilke matrikelnumre placeres anlægget på?] [Matr. 93 Sønderby, Kegnæs](#)

[Målsat kort] [Se bilag 1 og 2.](#)

6.3 Teknisk udformning af anlægget

[Hvilken type kystbeskyttelse?] [Dige](#)

[Målsatte snittegninger] [Se bilag 3, 4 og 5.](#)

[Beskrivelse af anlægget]

[Diget skal opføres på en 102 m strækning mellem to dele af det eksisterende dige \(se bilag 2\). Diget bygges med følgende dimensioner \(se bilag 2 og 3\):](#)

- [Hældning på forskråning \(V:H\): 1:4,5](#)
- [Hældning på bagskråning \(V:H\): fra 1:2 til 1:4](#)
- [Kronebredde: 4-6 m](#)
- [Kronekoten: 3,5 m](#)

[Dimensionerne varierer hen over diget for at indpasse det til omgivelserne. Højdekoten ved digefoden ud mod vandkanten er højere \(op til 0,5 m forskel\) mod nordvest end mod sydøst, hvorfor der er plads til en bredere krone og en fladere bagskråning i den nordvestlige ende af diget. Dette passer også bedre ind med det omgivende terræn \(se tværsnit 7 i bilag 3\).](#)

[Det nye dige bygges i en lidt højere kote end det omkringliggende dige \(hvis top er i ca. kote 3 m\), da vi på sigt ønsker at forhøje hele diget til kote 3,5 m.](#)

Diget bygges med en kerne af det materiale der er tilovers fra det ødelagte dige, som består af sand (se bilag 4). Vegetationen vil blive fjernet, og materialet vil blive jævnt fordelt. Der forventes at være nok sandmateriale fra det ødelagte dige til at lave kernen. Hvis der skulle mangle lidt materiale til kernen, anvendes der samme lermateriale som til kappen. Der laves derefter en 0,5 m tyk lerkappe hen over kernen. Ud mod vandet vil lerkappen blive gravet lidt ned under terræn for at mindske erosion. Når diget er etableret, vil der blive sået en digegræsblanding på diget.

6.4 Dimensioneringsgrundlag for anlægget

[Hvilken højvandshændelse skal kystbeskyttelsen beskytte mod?] 100 år

[Hvad er projektets levetid?] 30 år

[Tillæg for klimaændringer og bølger] Ja, det er indregnet både tillæg for klima og bølger.

En 100-årshændelse baseret på højvandsstatistikken fra Fynshav er 1,94 m. Der kan forventes en havspejlsstigning på ca. 0,23 m over de næste 30 år (middel klimascenarie). Der er derudover indregnet et bølgetillæg på 1,3 m. Det giver en samlet dimensionsgivende højde på 3,5 m (1,94 m + 0,23 m + 1,3 m), som er den højdekote det nye dige anlægges i.

De omgivende digestrækninger, som det nye dige skal kobles sammen med, er lavere end kote 3,5 m. Det betyder at det nye dige ikke giver en beskyttelse til en 100-års hændelse om 30 år, før resten af diget er hævet.

6.5 Anlægsfasen

Anlægsarbejdet:

Vi ønsker at opføre diget i efteråret 2026, med start omkring 1. september eller 1. oktober, afhængig af hvornår vi har lov til at gå i gang jf. tilladelsen. Vi forventer at anlægsperioden vil strække sig over én måned.

Til selve anlægsarbejdet skal der anvendes en gravemaskine. Derudover skal der anvendes en lastbil til tilkørsel af materialer og en dumper til transport af materialer fra aflæsningsstedet til projektområdet.

Affald:

Der forventes ikke affald fra projektet. Materialet fra det ødelagte dige genbruges til kernen i det nye dige.

Materialer:

Til det nye dige skal der anvendes ca. 1000 m³ ler. Derudover skal der anvendes ca. 40 kg digegræsblanding til udsåning på diget.

Transport og oplag af materialer:

Der forventes ca. 55 lastbiler (m. hænger) til at tilkøre ler til projektet. Materialet vil blive aflæses af lastbilerne og midlertidigt opbevaret på den sydøstlige del af matrikel 484, Sønderby, Kegnæs (hjørnet ud mod matrikel 51 og Damkobbøl). Matriklen er ejet af et bestyrelsesmedlem i digelaget. Fra denne

placering vil materialet bliver kørt til projektområdet med en mindre dumper. Den midlertidige opbevaring af materialer forventes at vare ca. én måned.

7 Projektets indvirkning på miljøet

7.1 Påvirkning af naturens frie dynamik og kystlandskab

[En beskrivelse af om anlægget påvirker naturens frie dynamik og kystlandskabet]

Der har i mange år været et eksisterende dige på strækningen. Det forventes derfor ikke at det nye dige vil påvirke naturens frie dynamik og kystlandskabet negativt.

7.2 Påvirkning af nabostrækninger

[En beskrivelse af om nabostrækninger bliver påvirket af/skadet af kystbeskyttelses anlægget]

Der har i mange år været et eksisterende dige på den omhandlende strækning samt på nabostrækningerne på begge sider. Det forventes derfor ikke at det nye dige vil påvirke nabostrækningerne negativt.

7.3 Påvirkning af adgangsforhold til og langs stranden og rekreative forhold

[En beskrivelse af om den eksisterende adgang til og langs stranden bevares]

Der har i mange år været et eksisterende dige på strækningen. Adgangsforholdene til og langs stranden bliver uændrede i forhold til hvad de var tidligere.

8 Andre lovgivninger som inkluderes i projektet

8.1 Naturbeskyttelsesloven

Ikke relevant

8.2 Skovloven

Ikke relevant

8.3 Jagt- og vildtforvaltningsloven

Ikke relevant

8.4 Lov om vandløb og om vandplanlægning

Ikke relevant

9 Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Kort over projektområdet med angivelse af det nye diges dimensioner

Bilag 3: Tværsnit gennem diget

Bilag 4: Tværsnit med opbygning af diget

10 Andre oplysninger af relevans for ansøgningen

Ingen andre oplysninger.

11 Offentliggørelse af ansøgningen

☒ Ja, jeg/vi er indforstået med at ansøgningen offentliggøres på kommunens hjemmeside (sæt kryds)

12 Underskrift

Dato:

18.05.2026

18.05.2026

18.05.2026

18.05.2026

17.05.2026

Underskrift:

Signed by:

Christen Mathiesen

20F0ABD508874F4...

Signed by:

Søren Egeberg Jensen

2BB3F862A9914CD...

Signed by:

Jar Mathiesen

188959ECA4E848F...

Signed by:

Jens Christian Lassen

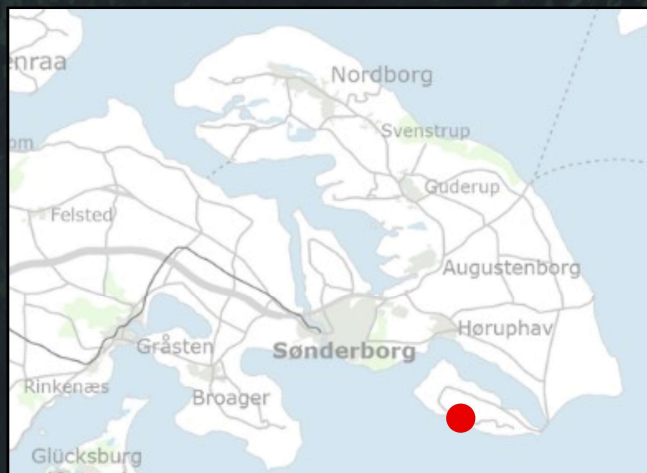
9072BE5C7F624D7...

Signiert von:

M. Just

23052A32618E42A...

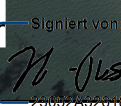
Bilag 1 - Oversigtskort

Signaturforklaring

- Projektområde
- Hartsø dige

0 75 150 300
Meter

Signed by: Signed by: Signed by: Signed by: Signed by: Signed by:

Bilag 2 - Placering af nyt dige

Tallene på kortet angiver hældninger på for- og bagskråning af diget samt bredden af kronen. Kronekoten er 3,5 m.

Signaturforklaring

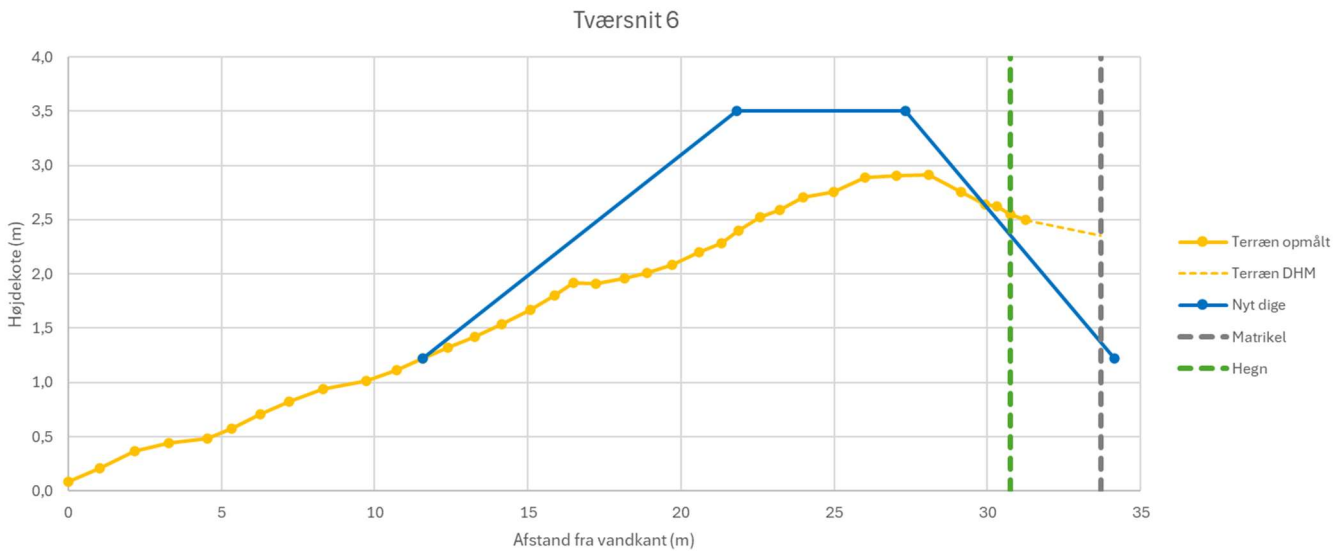
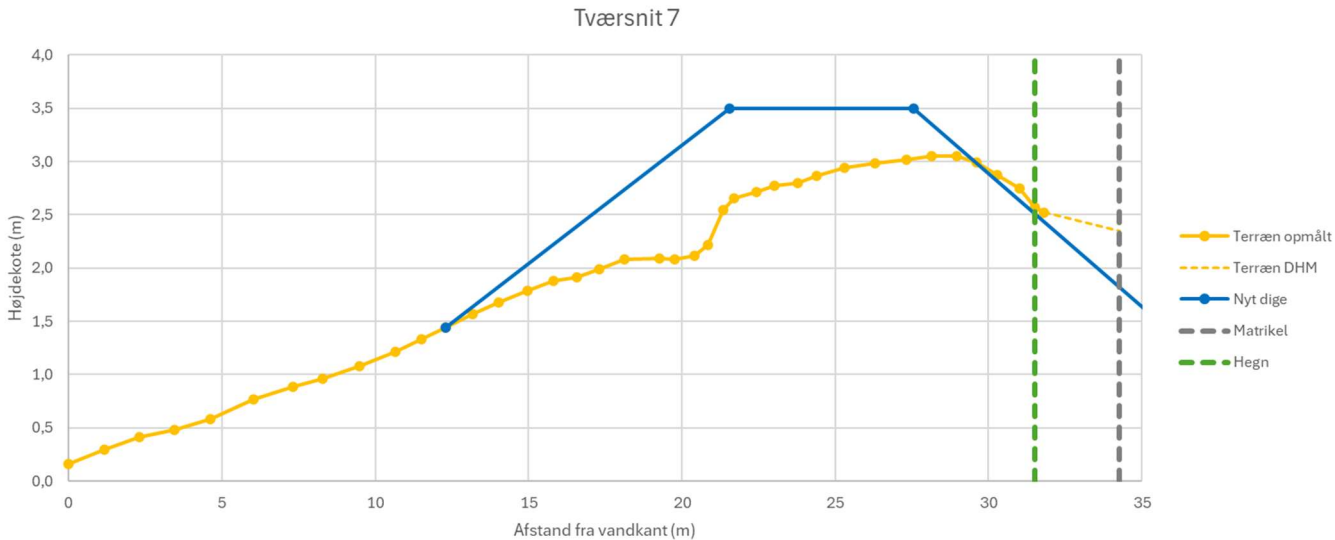
- Bagskråning
- Digechrone
- Forskråning
- Matrikelkort
- + Tværsnit opmåling

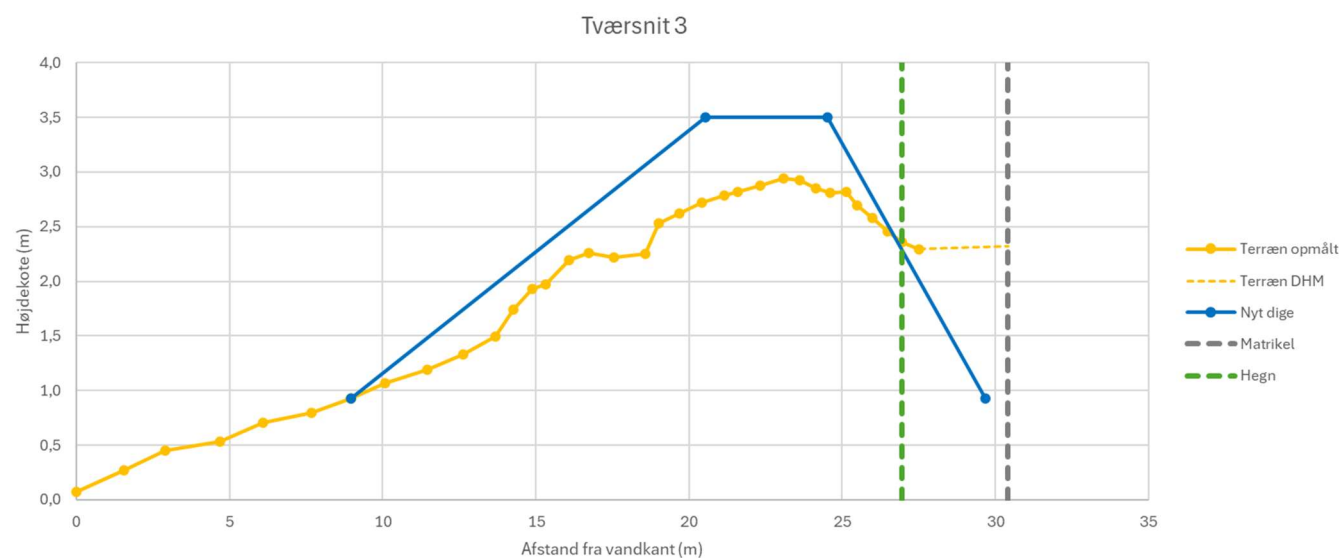
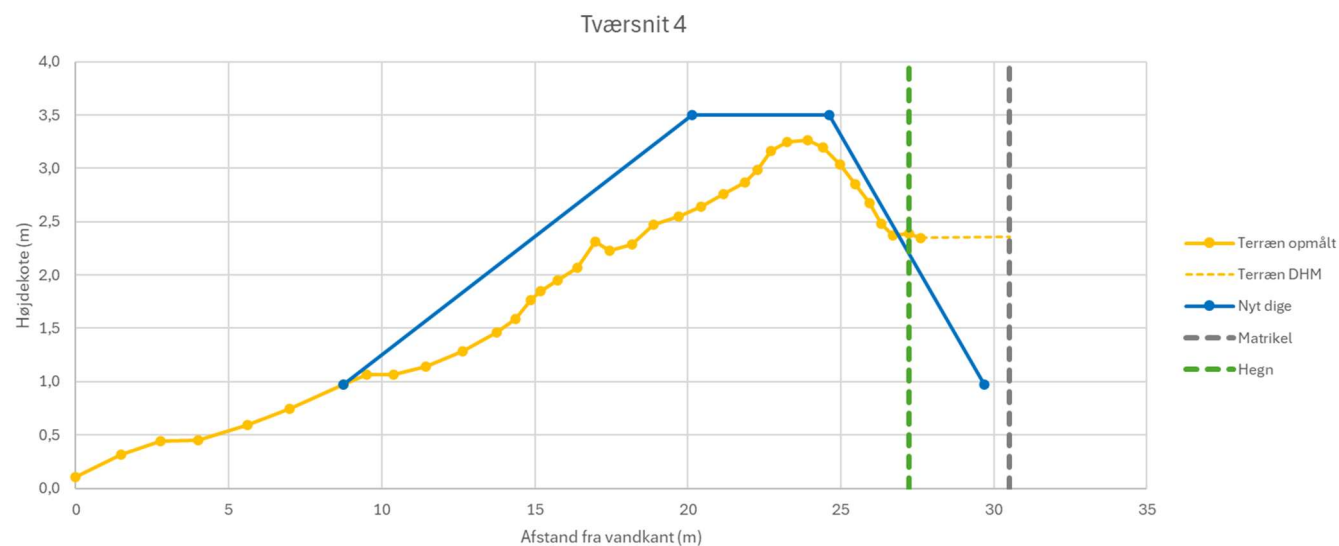
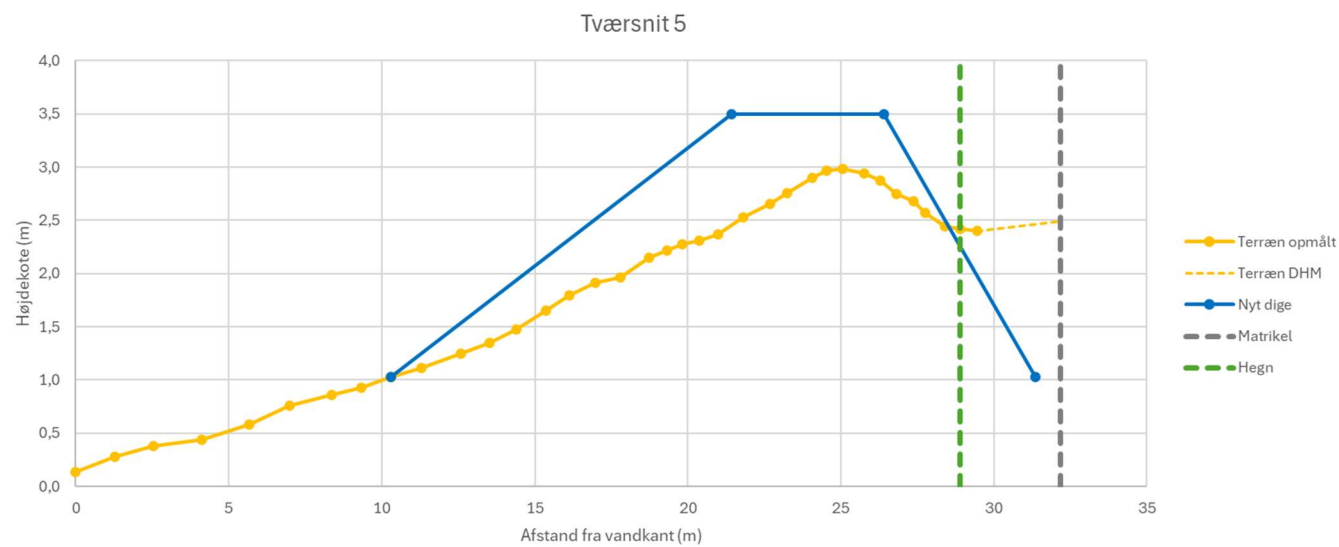
0 5 10 20
Meter

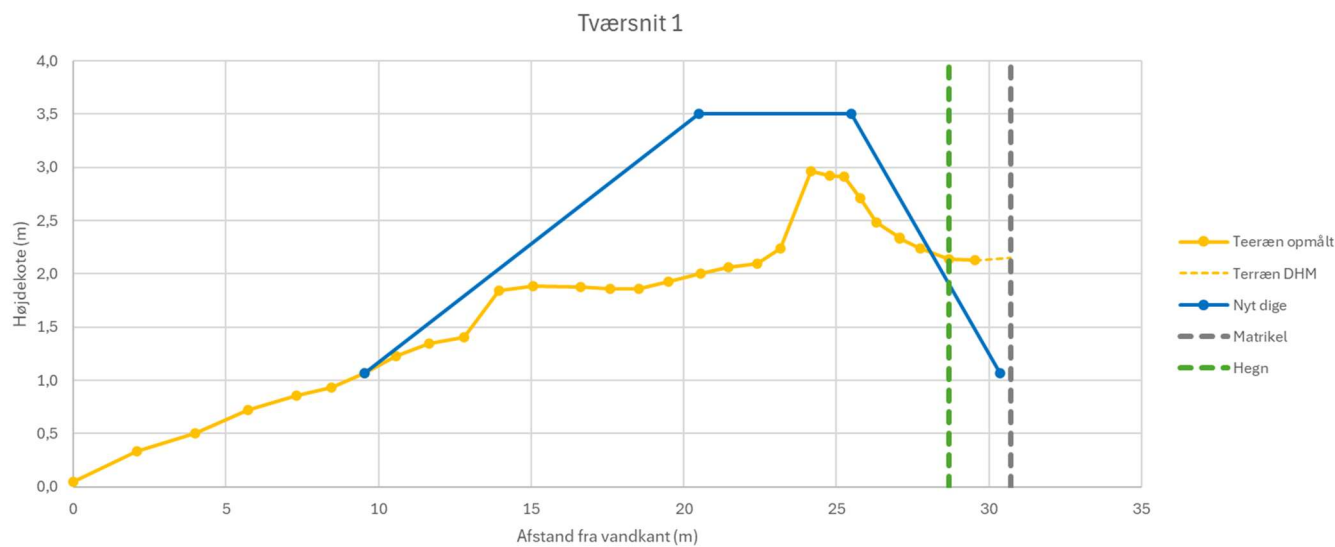
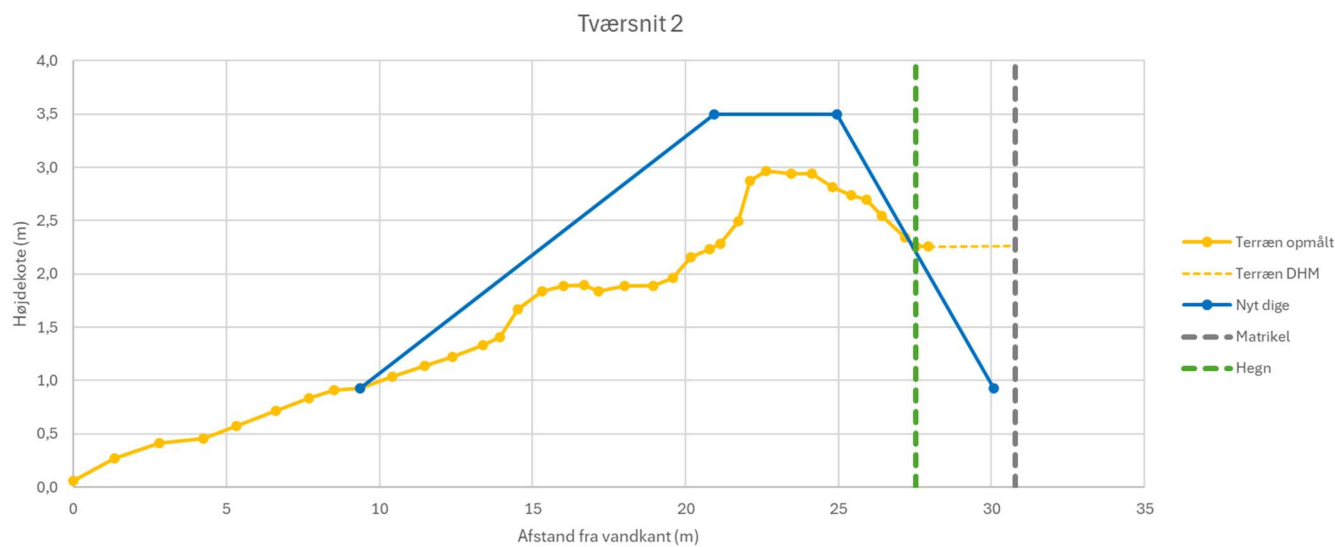
Signed by: *[Signature]*
 Signed by: *[Signature]*
 Signed by: *[Signature]*
 Signed by: *[Signature]*
 Signed by: *[Signature]*

Hartsø dige – tværsnit

	TV7	TV6	TV5	TV4	TV3	TV2	TV1
Forskråning (V:H)	1:4.5	1:4.5	1:4.5	1:4.5	1:4.5	1:4.5	1:4.5
Bagskråning (V:H)	1:4	1:3	1:2	1:2	1:2	1:2	1:2
Kronebredde	6.0	5.5	5.0	4.5	4.0	4.0	5.0
Kronekote	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5

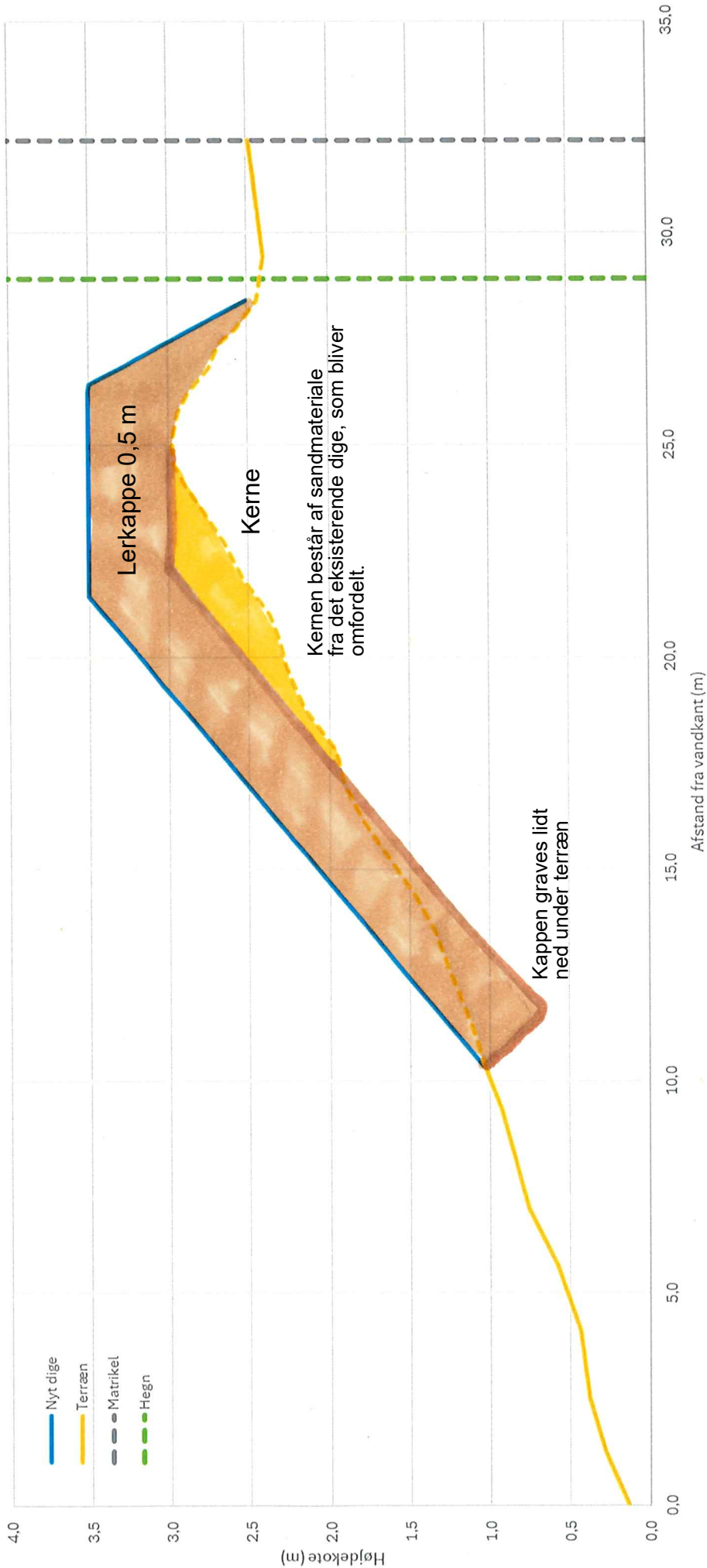

Bilag 4

Tværsnit 5

Signed by:

Søren Ejedeberg Christensen

Signed by:

Thomas Christensen

Signed by:

Thomas Christensen

Signed by:

Thomas Christensen

Signiert von:

Thomas Christensen

2BB3F862A9914C6D...

9072BE5C7F624D7...

188959ECA4E848F...

20F0ABD508874F4...

23052A32618E4...

Bekendtgørelse om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Ansøgningsskema

Nedenstående skema angiver de oplysninger, som skal indgives til myndighederne ved ansøgning af projekter, der er omfattet af lovens bilag 2, jf. lovens § 21. Bygherren skal, hvor det er relevant for ansøgningen om det konkrete projekt, tage hensyn til kriterierne i lovens bilag 6, når skemaet udfyldes. Såfremt der allerede foreligger oplysninger om de indvirkninger, projektet kan forventes at få på miljøet, medsendes disse oplysninger. Skemaet finder ikke anvendelse for sager, der behandles af Naturstyrelsen og Energistyrelsen. Skemaets oplysningskrav er vejledende og fastsat under hensyntagen til kriterierne i lovens bilag 5.

Basisoplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse (kan vedlægges)	Hartsø dige blev etableret efter stormfloden i 1872. Under stormfloden i okt. 2023 blev en delstrækning af diget ødelagt. Det er denne strækning som skal genopføres. Projektet omhandler genopførelse af digestrækningen på 102 m til kote 3,5 m. Det nye dige bliver opbygget med en kerne af sand og kappe af ler. Det nye diges opbygning er således ændret ift. det eksisterende dige på strækningen, hvorfor projektet kræver en ny tilladelse.
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på bygherre	Hartsø Digelag Hagensig 7 6470 Sydals CVR nr. 43554859
Navn, adresse, telefonnr. og e-mail på kontaktperson	Formand Henrik Frisenberg e-mail: kontakt@hartsoedigelag.dk Tlf: +49 157 378 595 03
Projektets adresse, matr. nr. og ejerlav. For havbrug angives anlæggets geografiske placering angivet ved koordinater for havbrugets 4 hjørneafmærkninger i bredde/længde (WGS-84 datum).	Østerbyvej 49A, Østerby, 6470 Sydals matrikel nr. 93 Sønderby, Kegnæs
Projektet berører følgende kommune eller kommuner (omfatter såvel den eller de kommuner, som projektet er placeret i, som den eller de kommuner, hvis miljø kan tænkes påvirket af projektet)	Sønderborg Kommune
Oversigtskort i målestok eks. 1:50.000 – Målestok angives. For havbrug angives anlæggets placering på et søkort.	Se bilag 1

Kortbilag i målestok 1:10.000 eller 1:5.000 med indtegnning af anlægget og projektet (vedlægges dog ikke for strækingsanlæg).	Målestok angives: Se bilag 2	
Forholdet til VVM reglerne	Ja	Nej
Er projektet opført på bilag 1 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM).	☐	☒ Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt. Angiv punktet på bilag 1:
Er projektet opført på bilag 2 til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).	☒	☐ Hvis ja, angiv punktet på bilag 2:
Projektets karakteristika	Tekst	
1. Hvis bygherren ikke er ejer af de arealer, som projektet omfatter angives navn og adresse på de eller den pågældende ejer, matr. nr. og ejerlav	Bygherre er ejer.	
2. Arealanvendelse efter projektets realisering. Det fremtidige samlede bebyggede areal i m ² Det fremtidige samlede befæstede areal i m ² Nye arealer, som befæstes ved projektet i m ²	Den fremtidige arealanvendelse er dige, hvilket det også har været hidtil. Der er ingen bebyggede eller befæstede arealer.	
3. Projektets areal og volumenmæssige udformning Er der behov for grundvandssænkning i forbindelse med projektet og i givet fald hvor meget i m Projektets samlede grundareal angivet i ha eller m ² Projektets bebyggede areal i m ² Projektets nye befæstede areal i m ² Projektets samlede bygningsmasse i m ³ Projektets maksimale bygningshøjde i m Beskrivelse af omfanget af eventuelle nedrivningsarbejder i forbindelse med projektet	Digets længde: 102 m Digets bredde: 18 m Digets grundareal: 1836 m ² Der er ikke behov for grundvands-sænkning. Der opføres eller nedrives ikke bygninger.	
4. Projektets behov for råstoffer i anlægsperioden Råstofforbrug i anlægsperioden på type og mængde: Vandmængde i anlægsperioden Affaldstype og mængder i anlægsperioden Spildevand til renseanlæg i anlægsperioden Spildevand med direkte udledning til vandløb, søer, hav i anlægsperioden Håndtering af regnvand i anlægsperioden Anlægsperioden angivet som mm/å – mm/å	Kernen af sand opbygges af materiale fra det ødelagte dige. Der skal derfor kun tilkøres lermateriale til kappen til projektet. Lermateriale: ca. 1000 m ³ Intet affald eller spildevand i anlægsperioden. Anlægsperioden er cirka 4 uger og arbejdet forventes udført i efteråret 2026.	
Projektets karakteristika	Tekst	
5. Projektets kapacitet for så vidt angår flow ind og ud samt angivelse af placering og opbevaring på kortbilag af råstoffet/produktet i driftsfasen: Råstoffer – type og mængde i driftsfasen Mellemprodukter – type og mængde i driftsfasen Færdigvarer – type og mængde i driftsfasen Vandmængde i driftsfasen	Ikke relevant	
6. Affaldstype og årlige mængder, som følge af projektet i driftsfasen: Farligt affald: Andet affald:	Ikke relevant	

Spildevand til renseanlæg: Spildevand med direkte udledning til vandløb, sø, hav: Håndtering af regnvand:		
Projektets karakteristika	Ja	Nej Tekst
7. Forudsætter projektet etablering af selvstændig vandforsyning?	☐	☒
8. Er projektet eller dele af projektet omfattet af standardvilkår eller en branchebekendtgørelse?	☐	☒
9. Vil projektet kunne overholde alle de angivne standardvilkår eller krav i branchebekendtgørelsen?	☒	☐
10. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BREF-dokumenter?	☐	☒
11. Vil projektet kunne overholde de angivne BREF-dokumenter?	☐	☐

12. Er projektet eller dele af projektet omfattet af BAT-konklusioner?	☐	☒	Hvis »ja« angiv hvilke. Hvis »nej« gå til punkt 14.
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
13. Vil projektet kunne overholde de angivne BAT-konklusioner?	☐	☐	Hvis »nej« angives og begrundes hvilke BAT-konklusioner, der ikke vil kunne overholdes.
14. Er projektet omfattet af en eller flere af Miljøstyrelsens vejledninger eller bekendtgørelser om støj eller eventuelt lokalt fastsatte støjgrænser?	☒	☐	Hvis »ja« angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger eller bekendtgørelser. Hvis »nej« gå til pkt. 17. Der vil være lidt støj fra anlægsmaskiner og lastbiler.
15. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de eventuelt lokalt fastsatte vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?	☒	☐	Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen Kommunens forskrifter for støj og vibrationer overholdes.

16. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for støj og vibrationer?			Hvis »nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen Der vil ikke være støj eller vibrationer når diget er anlagt.
17. Er projektet omfattet Miljøstyrelsens vejledninger, regler og bekendtgørelser om luftforurening?			Hvis »ja« angives navn og nr. på den eller de pågældende vejledninger, regler eller bekendtgørelser. Hvis »nej« gå til pkt. 20.
18. Vil anlægsarbejdet kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Hvis »Nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen. Projektet vil ikke give anledning til luftforurening.
19. Vil det samlede projekt, når anlægsarbejdet er udført, kunne overholde de vejledende grænseværdier for luftforurening?			Hvis »Nej« angives overskridelsens omfang og begrundelse for overskridelsen.

20. Vil projektet give anledning til støvgener eller øgede støvgener I anlægsperioden? I driftsfasen?	☒	☐	Hvis »ja« angives omfang og forventet udbredelse. Der skal håndteres store mængder lermaterialer, som muligvis kan støve ved aflæsning. Projektet udføres i efteråret, hvorfor det forventes at støv vil være begrænset da lermaterialet vil være fugtigt. Der vil ikke være støv i driftsfasen.
Projektets karakteristika	Ja	Nej	Tekst
21. Vil projektet give anledning til lugtgener eller øgede lugtgener I anlægsperioden? I driftsfasen?	☐	☒	Hvis »ja« angives omfang og forventet udbredelse.
22. Vil anlægget som følge af projektet have behov for belysning som i aften og nattetimer vil kunne oplyse naboarealer og omgivelserne I anlægsperioden? I driftsfasen?	☐	☒	Hvis »ja« angives og begrundes omfanget. Anlægsarbejdet udføres om dagen, hvorfor der ikke er behov for belysning. Når diget er etableret vil der heller ikke være behov for belysning.
23. Er anlægget omfattet af risikobekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer nr. 372 af 25. april 2016?	☐	☒	

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
24. Kan projektet rummes inden for lokalplanens generelle formål?	☐	☐	Hvis »nej«, angiv hvorfor: Projektområdet er ikke omfattet af en lokalplan.
25. Forudsætter projektet dispensation fra gældende bygge- og beskyttelseslinjer?	☐	☒	Hvis »ja« angiv hvilke: Projektet ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Kystbeskyttelse kræver ikke dispensation, men hensynet til strandbeskyttelsen skal inkluderes i kysttilladelsen til projektet.
26. Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer?	☐	☒	
27. Vil projektet kunne udgøre en hindring for anvendelsen af udlagte råstofområder?	☐	☒	Arealet er ikke udpeget som råstofområde.

28. Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			
Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
29. Forudsætter projektet rydning af skov? (skov er et bevokset areal med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og arealet er større end ½ ha og mere end 20 m bredt.)			
30. Vil projektet være i strid med eller til hinder for realiseringen af en rejst fredningssag?			
31. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste beskyttede naturtype i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.			Nærmeste §3 beskyttet natur ligger ca. 13 m nordvest for projektområdet.
32. Er der forekomst af beskyttede arter og i givet fald hvilke?			Der er ifølge arter.dk ikke registeret beskyttede arter i projektområdet.
33. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste fredede område.			Ca. 300 m mod nordvest står en fredet genforeningssten.
34. Afstanden fra projektet i luftlinje til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-områder, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder).			Der er 7-8 m til næste Natura2000 område "Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als nr. 173".

35. Vil projektet medføre påvirkninger af overfladevand eller grundvand, f.eks. i form af udledninger til eller fysiske ændringer af vandområder eller grundvandsforekomster?			Hvis »ja« angives hvilken påvirkning, der er tale om.
36. Er projektet placeret i et område med særlige drikkevandinteresser?			
37. Er projektet placeret i et område med registreret jordforurening?			
38. Er projektet placeret i et område, der i kommuneplanen er udpeget som område med risiko for oversvømmelse.			Det er netop derfor projektet omhandler et dige til beskyttelse mod oversvømmelse.
39. Er projektet placeret i et område, der, jf. oversvømmelsesloven, er udpeget som risikoområde for oversvømmelse?			

Projektets placering	Ja	Nej	Tekst
40. Er der andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)?	☐	☒	Der er eksisterende diger på hver side af det nye dige. Men det forventes ikke at de samlet vil medføre en øget påvirkning af miljøet.
41. Vil den forventede miljøpåvirkning kunne berøre nabolande?	☐	☒	
42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?			

43. Undertegnede erklærer herved på tro og love rigtigheden af ovenstående oplysninger.

Dato: _____ Bygherre/anmelder: _____

Vejledning

Skemaet udfyldes af bygherren eller dennes rådgiver baseret på bygherrens viden om eget projekt sammenholdt med de oplysninger og vejledninger, der henvises til i skemaet. Det forudsættes således, at bygherren eller dennes rådgiver er fortrolig med den miljølovgivning, som projektet omfattes af. Bygherren skal ikke gennem præcise beregninger angive projektets forventede påvirkninger men alene tage stilling til overholdelsen af vejledende grænseværdier og angivne miljøforhold baseret på de oplysninger, der kan hentes på offentlige hjemmesider.

Farverne »rød/gul/grøn« angiver, hvorvidt det pågældende tema kan antages at kunne medføre, at projektet vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt. »Rød« angiver en stor sandsynlighed for VVM-pligt og »grøn« en minimal sandsynlighed for VVM-pligt. Hvis feltet er sort, kan spørgsmålet ikke besvares med ja eller nej. VVM-pligten afgøres dog af VVM-myndigheden. I de fleste tilfælde vil kommunen være VVM-myndighed.

Bygherres eller dennes rådgivers udfyldelse af skemaet er omfattet af straffelovens § 161 om strafansvar ved afgivelse af urigtige oplysninger til en offentlig myndighed.

Signed by:
Jens Christian Lassen
9072BE5C7F624D7...

Signed by:
Jørn Nohr
188959ECA4E848F...

Signed by:
Christen Mathiesen
20F0ABD508874F4...

Signed by:
Søren Egeberg Jensen
2BB3F862A9914CD...

Signiert von:
M. Just
23052A32618E42A...